

Vážení diváci, druhou polovinu soutěžních představení Voskovcovy Sázavy zahájí soubor z nedalekých Uhlířských Janovic. Vosk(n)oviny se ve svém zpětném zrcátku vracejí k představení z minulého týdne a nepřipraví vás ani dnes o další pověru – „zlomvazky“ zaručující úspěch představení - ať již skvělým obrázkem Radka Tupého či vtipným náhledem Oldy Randuly. Nezapomeňte se také podívat na nápovědu k soutěži pozorného diváka. Ale hlavně si užijte pohodový divadelní večer.

ach Eléééén, ach Rrrenééé...

Jako dodatečně kolorovaná pohlednice z první republiky – s fotografií scenérie maličko legrační, hodně nostalgické, s nádechem naivity, spojené s blíže neurčitelným povzdechem. „Pytláková schovanka“ je klasika pro pamětníky a divadelní spolek Mrsta Prsta Kouřím ji ztvárnil právě do podoby takové milé pohlednice.

Původní záměr snímku z roku 1949 byl parodovat prvorepublikové romantické filmy. Když se řekne „parodie“, mohlo by se zdát, že je to něco jako zesměšnění; parodovat v dnešním pojetí často znamená utahovat si, pohrdavě a povýšeně se posmívat, škodolibě poukazovat na nedostatky a možná i ubližovat. A možná, že tenkrát to něčí záměr byl. Naštěstí nikoli záměr divadelního představení Mrsti Prsti.

Ano, herci a herečky se plně a výrazně stylizovali do mluvy a gest tak typických pro onu dobu (ach Eléééén, ach Rrrenééé) – ale zbytečně nepřehrávali a nezesměšňovali, ke svým postavám se chovali uctivě až láskyplně; ano, sem tam vsunuli aktualizaci vztahující se k dnešku – avšak s jemností a vkusem; ano, zcela otevřeně parodovali – ale s taktem, s cudností, nenásilně a elegantně. Ani náznakem se nesnížili k vulgaritě, posměchu nebo škodolibosti. „Pytlákovu schovanku“ obezřetně oprášili, kolorovali, s divadelním nadšením dozdobili vlastními invencemi a sehráli v nápaditých kulisách. Bylo potěšením sledovat výborné herecké výkony, nechat probleskovat filmovou klasiku a nezažít ani malou chvíli trapnosti.

Jediným nepatrným stínem bylo, že soubor mohl zpívat mnohem víc a častěji, byť hudební podkresy vybrané ze známých dobových melodii a písní posloužily k dokreslení atmosféry znamenitě.

Po představení jsem měl hezký pocit večera prožitého v příjemné společnosti, kdy ve vzduchu poletovaly lehounké střípky nostalgie, prach vzpomínek, milé naivity a laskavého humoru. Pro mne kombinace zcela ideální.

A myslím, že zazněl i blíže neurčený povzdech, ale povzdech se zasněným pohledem a lehkým úsměvem na rtech. *Oldřich Randula*

Olda na pověry (ne)věří...

Slovo „zlomvazky“ jsem již vícekrát použil v minulých číslech Vosk(n)ovin, v souvislosti s pliváním a nakopnutím před představením nebo pověrou, že pokud se nepovede generálka, bude báječná premiéra. Ovšem zlomvazky mají v hereckém prostředí mnohem rozšířenější význam i uplatnění.

Obecně se ví, že svět divadla je přímo protkán různými pověrami. Herci a režiséři se s blízkostí

se premiérou dostávají pod obrovský tlak „aby všechno dopadlo“, což je ideální podhoubí pro růst všemožných zaříkadel a úkonů a talismanů, které se musí nebo nesmí provádět a mít u sebe, aby se nic nepokazilo.

Zlomvazky dělíme na pozitivní, tedy ty, co se mají nebo musí provádět a respektovat, aby přinesly štěstí a úspěch, a negativní, kterým se naopak všichni musí vyhnout, protože jinak přinesou smůlu. Mezi pozitivní zlomvazky řadíme již zmíněné poplívání s nakopnutím, může to být ale i přítomnost milované osoby v hledišti, scénář schovaný při výstupu v botě nebo pod kostýmem, vykročení na jeviště výhradně pravou nohou.

Amulety nebo talismany pro štěstí tvoří zvláštní kategorii pozitivních zlomvazek. Jsou to drobné dárečky, obvykle darované hereckým kolegou či kolegyní v úhledně zavázaném pytlíčku tak, aby se dal schovat do kapsy nebo jinam do kostýmu a mít u sebe na jevišti. Takovou zlomvazkou může být v podstatě cokoli, co se do takového malého pytlíčku vejde. V hereckých šatnách pak často můžeme vidět, jak si herci a herečky darované amulety rovnají na své stolky (mají-li svoje) nebo do šuplíčku, což přínos štěstí násobí.

Když jsem pátral po negativních zlomvazkách, byl jsem překvapen, kolik je toho, co se nesmí nebo nemá! Nesmí se nic přišívát na kostýmu, když ho má herec na sobě, v šatně se nesmí položit boty na stůl (pak herec na jevišti breptá), v šatnách se nesmí hvízdát, upadnutý knoflík se z podlahy nesmí zvednout rukou ale zuby (!) a pak hodit za hlavu, pokud si herec něco zapomene doma nebo v šatně, nesmí se pro to vracet sám, ale musí si někoho poslat, mezi zvoněními se nesmí na malou stranu, jinak hrozí neúspěch (tedy, nevím, který neúspěch je pak horší...). Je toho spousta! Jsem ale přesvědčený, že valnou většinu takových pověr už zavál divadelní prach, protože kdyby ne, všichni herci by se museli už dávno zbláznit. (OR)

... pozvánka na další představení

pátek 11. 10.: **To jsme my! Náplavka Grotisque**

Divadelní spolek Náplavka, Lysá nad Labem

Jedná se o hru volně inspirovanou divadelními scénkami francouzského humoristy P. H. Camiho, stylem se blíží bláznivé grotesce. Vedle specifického hereckého projevu kontrastujícího s hudebním doprovodem je kladen důraz na jevištní pohyby.

neděle 13. 10.: **Kocour Modroočka**

Mladá scéna Ústí nad Labem

Na děti čekají příběhy party koček, během nichž se z malého bojácného kocourka Modroočka stane vedoucí kočičího zpěvu. Malí diváci poznají kočičí zvyky, chování, čím se živí, ale také jak se k nim člověk chová. Pohádku provázejí písničky Marka Ebena.

Důvěra poroty v pověru:

„zlomvazky zaručující úspěch představení“

Václav Veselý: 20 % (posílám, říkám a obávám se odpovědi „děkuji“!)

Kristýna Urbanová: 50 %

Oldřich Randula: 60 %

Celkové skóre: 43 %

V(n) SOUTĚŽ

Soutěž pozorného diváka
Stejně jako přehlídka, tak i soutěž Vosk(n)ovin se přehoupala do své druhé poloviny. I dnes můžete díky správné odpovědi na soutěžní otázku získat šanci na výhru – permanentku na příští ročník Voskovcovy Sázavy. Stačí pouze vyplnit po představení ve foyer divadla soutěžní kupón s otázkou vztahující se k dnešní hře a vhodit do krabičky na odpovědi. Slosování proběhne před závěrečným představením, v pátek 25. října 2024.

Dnešní nápověda pro čtenáře Vosk(n)ovin zní:
Když si s námi zafandíte, budete znát odpověď.

Správná odpověď na otázku z minulého týdne: kadeřnický salón Něžné vlny, cestovní kancelář Čedok a Bayerovy tiskárny Kolín

Do slosování postoupily všechny odpovědi obsahující alespoň dvě obchodní značky ze správné odpovědi.

VE ZPĚTNÉM ZRCÁTKU

Divadlo Mrsta Prsta Kouřim vzniklo v roce 1999 z jedné ze skupin dramatického oboru ZUŠ. Od svých počátků si členové divadla vyzkoušeli mnoho divadelních žánrů od pohádky, přes drama, westernovou parodii či barokní divadlo po komedii. Tvorba souboru je vždy velice originální a bývá často oceňována na přehlídkách, kterých se soubor účastní. Divadlo také jednou přehlídku pořádá – Kouřimské poDIVování.

Pytláková schovanka aneb Šlechtný milionář je laskavá vtipná parodie na prvorepublikové filmy. Diváci měli možnost shlédnout příběh o tom, jak chudá schovanka díky šlechtnému milionáři ke štěstí přišla, který byl plný gagů, scénických nápadů i reklamních spotů. Skvělé představení a vynikající herecké výkony diváci odměnili dlouhotrvajícím potleskem.

Rozhovor s Martinem Drahovzalem, režisérem představení a hercem několic vedlejších rolí

Jak ses dostal k režii, potažmo ke kouřimskému souboru?

Otázka je krátká, odpověď bude dlouhá (*smích*). Ke kouřimskému divadlu jsem se dostal tak, že jsem ho založil. Když jsem jako 22letý mladík nastoupil dráhu učitele na ZŠ, založil jsem tam dětský soubor. Do té doby jsem hrál divadlo na *vejšce*, na vojně a tak dále. Název Mrsta Prsta vymyslely děti. Nechtěly být *dramatákem*, hledaly nějaký název a tohle jim přišlo dostatečně originální. Neprozradím, co to znamená, protože to nemůžeme *profláknout* všude. Nyní je divadlo Mrsta Prsta složeno z 3-4 fungujících souborů, které se prolínají a tvoří své hry. A moje cesta k režirování vedla už od vysoké školy. Vždycky jsem chtěl být hercem, a nakonec jsem víceméně skončil u režirování, protože jsem si chtěl splnit svoje sny na jevišti. Cokoliv jsme dělali, bylo něco, co mě oslovovalo, co jsem měl rád, v čem jsem chtěl hrát a co jsem chtěl dělat.

Zpravidla se ale vždy objevíš i na jevišti.

Vždycky jsem v nějaké menší roli i na jevišti, protože člověk nemůže hrát hlavní roli a režirovat, nebo může, ale není to úplně ideál. Je mi se všemi kouřimskými herci dobře a rád si zahrají, hrozně mě to nabíjí a dělá mi radost být s nimi na jevišti. Bylo i minimum her, ve kterých jsem nehrál, jen jsem je režiroval a bylo mi to vždycky líto, když jsem na ně jen koukal a zvučil jsem, svítil jsem, ale nemohl jsem si v tom zahrát.

Do vašich her vkládáš vždy punc originality. Hodně škrtáš nebo jsou pro Tebe jednotlivé hry spíše inspirací?

Tenhle způsob vznikl z toho, že hru zkoušely děti, popřípadě teenageri, kteří nedokázali uhrát některé role. To znamená, že jsem jim předlohy, které jsem použil, překopal tak, aby to mohli zahrát a nečnělo z toho, že jim je 15 let a postavám 30, 40 i víc. Úpravou her tak, aby se nedostatky staly předností, jsem si zvykl všechno, co dělám, předělávat tak, jak se mi to líbí a jak to vyhovuje souboru a jeho stylu humoru. Většinou píšu role na tělo, protože vím, kdo tam bude hrát a co bude hrát.

Rozhovor s Radkou Pšeničkovou, představitelkou role Elén Hadrbolcové

Kdy ses začala věnovat divadlu?

Už v první třídě, kdy mě mamka odvedla do dramatického kroužku v Kouřimi. Tam bylo docela vtipné, že jsem neuměla číst, takže mi Martin nadhazoval texty. Hrála jsem kočku Micku.

Proč Tě maminka přihlásila do dramatického kroužku? Byla jsi komediantka?

Je pravda, že jsem od malička tíhla k věcem, jako je hudba, tanec a divadlo, takže to přirozeně vyplynulo. Asi jsem měla přebytek energie, tak mě potřebovala nějak smysluplně zabavit (*smích*).

Víme, že se věnuješ také tanci. Kdybys musela, dokázala by sis vybrat mezi tancem a divadlem?

(*smích*) Asi ne, jsou to dvě tak strašně odlišné disciplíny, které se vůbec nedají porovnat. Přeci jenom tanec je vrcholový sport a... je pravda, že odezva diváků tam není tak vřelá a nabíjející. Divadlo je úžasné v tom, že se nám energie, kterou na jevišti vydáváme, vrací od diváků z hlediště.

Vratme se k divadlu, jak se Ti hraje Elén Hadrbolcová?

Moc dobře. Baví mě ten její naivní přístup k životu. Ona je přece jenom taková jednodušší, schématická, emotivní. Řekla bych, že cesta k té roli nebyla trnitá.

Jaký typ role by sis ráda zahrála?

Dramatické nebo trošku negativní postavy jsou mnohem zajímavější. Člověk se musí víc zabývat jejich psychologií a motivací, to je pro mě určitě

větší výzva. Přiznám se ale, že nemám žádnou jednu konkrétní vysněnou roli, kterou bych si ráda zahrála.

Jaký je Martin režisér?

Nechá nás rozhodně tvořit, ale pokud má nápad, o kterém je přesvědčený a nám se nelíbí, tak ho prosadí. Přes něco nejede vlak, ale jinak bych řekla, že je velmi otevřený našim nápadům.

Máte v souboru nějaký rituál, který opakujete?

Máme pokřik před každým představením, a nevím, jestli je to rituál nebo pověra, ale je pravda, že skoro před každým představením má někdo nějaký hororový divadelní sen. Každý ho převypráví, tím se bavíme a je to fajn (*smích*).

Jaký je Tvůj vztah k pověrám? Věříš na ně?

Já věřím, že to probíjí silou svého myšlení, takže se od toho odpoutám a upnu se na to, že všechno dobře dopadne.

Jak to vidí porota...

Václav Veselý

Miluji filmy pro pamětníky a díky tomuto souboru a jejich představení jsem se vrátil před televizní obrazovky. Bylo to dokonalé, příběh neměl hluchá místa, bylo to svižné a dynamické. Oceňuji mluvu herců, protože se přesně tou mlouvou, hlasovou intonací a melodií v hlase dostali přesně do doby 20. a 30. let. Mě to náramně bavilo.

Kristýna Urbanová

Představení se mi moc líbilo. Chtěla bych ocenit všechny herce za vyrovnané výborné výkony.

Oldřich Randula

Bylo to krásné, milé, pohlazující, strašně jsem si to užil a nasmál jsem se. To bylo to pravé divadlo, které se mi líbí nejvíc.

Jak to vidí divadelníci...

• Je to můj oblíbený film, tak jsem byl zvědavý, jak to na mě zapůsobí... a zapůsobilo to velmi dobře, je to srozumitelné i v kratší verzi, výborné herecké výkony, dobré vtipy, dobře jsem se pobavil.

• Představení se mi moc líbilo, líbily se mi taneční prvky, bylo to hodně náročné, a i humor, i když byl jednodušší, bylo to uvolněné, zasmála jsem se.

• Byla to správná parodie na všechny zamilované filmy z 30.-40. let 20. století.

Výsledky hlasování

líbilo	67
líbilo s výhradami	0
nelíbilo	0

Vaše ohlasy na novinky, obsah přehlídkových listů nebo shlédnutá představení uvítáme na tradiční e-mailové adrese vosknoviny@seznam.cz